

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

T 070 370 71 43
F 070 370 79 00

Projectnaam

Drugsafvaldumpingen

Ons kenmerk

-

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 27 mei 2021

Onderwerp Factsheet Drugsafvaldumpingen en drugslabs

In dit document beschrijven we wat de mogelijkheden zijn als uw gemeente wordt geconfronteerd met drugsafvaldumpingen of afval uit ontmantelde drugslabs. Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt in verschillende soorten drugsafval.

Bij drugsafvaldumpingen, gaat het doorgaans om vaten en chemisch materiaal dat schadelijke gevolgen heeft of kan hebben voor omgeving en bodem.

Bij afval uit drugslabs gaat het om materialen voor drugsproductie die aan het maatschappelijk verkeer worden ontnomen.

De verhaalmogelijkheden in geval van schade of opruimkosten zijn afhankelijk van met welke van de twee u als gemeente te maken heeft. Hierbij dient te worden opgemerkt dat wanneer de term 'drugsafval' gehanteerd wordt, het meestal gaat over afval uit ontmantelde drugslabs.

Drugsafvaldumpingen

Als er wordt gesproken over drugsafvaldumpingen dan gaat het normaliter over 'de klassieke dumpingen' in (blauwe) vaten die het nieuws halen. Het gaat dan niet over de drugsafvaldumpingen die we terugvinden in mestkelders, oppervlaktewateren en drugsafvaldumpingen in rioolwatersystemen. Dit onderscheid is belangrijk omdat alleen opruimkosten die worden gemaakt door toedoen van de klassieke drugsafvaldumpingen in aanmerking komen voor een vergoeding via de (subsidie/bijdrage-) regeling.

Voor het jaar 2015 tot en met 2017 heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat 1 miljoen EUR aan middelen beschikbaar gesteld waarmee particulieren en gemeenten voor 50% werden gecompenseerd voor de door hen gemaakte kosten. Dit gebeurde via een subsidieregeling waarvoor particulieren en gemeenten bij hun eigen provincie terecht konden. Hiervan waren nog middelen

over in 2018 en 2019. Met die middelen zijn aanvragen voor subsidies afgehandeld in 2018 en voor een gedeelte nog ook in 2019. Soms werd de regeling wel aangeduid als een 'fonds'. Het is belangrijk om te weten dat deze subsidieregeling niet kon worden aangewend door burgemeesters.

Sinds 2019 geldt een drugsafvaldumpingenregeling die particulieren (voor 100%) en gemeenten (voor de 50%) compenseert voor kosten die zij maken bij het opruimen van drugsafval. In 2019 konden particulieren en gemeenten hiervoor nog bij hun eigen provincie terecht en in 2020 kon een beroep op de regeling worden gedaan bij Noord-Brabant. Alleen ingezetenen van Gelderland moesten in 2020 nog terecht bij hun eigen provincie. Vanaf 2021 wordt deze regeling vanuit een centraal punt uitgevoerd. Hiervoor kunnen particulieren en gemeenten terecht bij BIJ12 een uitvoeringsorganisatie van het Interprovinciaal Overleg.

Afval uit ontmantelde drugslabs

Naast drugsafvaldumpingen zoals hierboven omschreven, is er afval uit ontmantelde drugslabs. Dit zijn materialen die worden gebruikt voor illegale productie van drugs die aan het maatschappelijk verkeer worden ontnomen en niet geschikt zijn om weer terug te brengen in de maatschappij. Elk jaar nemen politie en het OM duizenden voorwerpen in beslag die vervolgens worden vernietigd. Het vernietigen kost veel geld.

Voor dit type afval bestaat geen fonds of subsidieregeling/bijdrageregeling en via de civiele rechter kan de politie de kosten niet verhalen op de veroorzaker, omdat daar geen wettelijke grondslag voor bestaat. Met het wetsvoorstel "versterking strafrechtelijke aanpak ondermijning" wordt de maatregel kostenverhaal geïntroduceerd. De maatregel maakt het mogelijk dat kosten die nu voor rekening van de staat (politie en OM) komen in verband met vernietiging van de inbeslaggenomen voorwerpen die ernstig gevaar opleveren voor de leefomgeving of voor de volksgezondheid, kunnen worden verhaald op degene die voor het bezit van of de handel in deze voorwerpen wordt veroordeeld. Het zal dan mogelijk zijn voor politie en OM om via de civiele rechter de kosten te verhalen op de dader. Hierbij is belangrijk dat er wel een dader gevonden is. Als de veroorzaker strafrechtelijk wordt vervolgd, dan kunnen particulieren zich als benadeelde partij voegen in het strafproces.

Stroomschema

Drugsafvaldumping

Definitie: (doorgaans) vaten en chemisch materiaal

Gevolgen: schade aan natuur en/of bodem

Kosten: Opruimkosten/reinigingskosten voor particulieren en gemeenten

Oplossing: Drugsafvaldumpingenregeling

Afval uit ontmantelde drugslabs

Definitie: Materialen die worden gebruikt voor illegale productie van drugs die aan het maatschappelijk verkeer worden ontnomen

Gevolgen: ontnomen aan maatschappelijk verkeer om vervolgens vernietigd te worden

Kosten: vernietigingskosten voor rekening staat (OM en Politie)

Oplossing: Wet versterking strafrechtelijke aanpak ondermijning, creëert oa mogelijkheid voor OM en politie om kosten via de civiele rechter te verhalen op de dader